

**Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка**

**Кафедра образотворчого мистецтва,
дизайну та методики
їх навчання**

**Кваліфікаційна робота
ДИЗАЙН-ПРОЕКТ ІНТЕР'ЄРУ
ЦЕНТРУ ПСИХОЛОГІЧНОЇ СТІЙКОСТІ В ТНПУ**

**Спеціальність 022.03 Дизайн (Дизайн середовища) Освітня професійна
програма «Дизайн середовища»**

**Здобувача першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти
Адамської Вікторії Ярославівни**

**НАУКОВИЙ КЕРІВНИК:
Заслужений архітектор України
Нетриб'як Михайло Миколайович**

**РЕЦЕЗЕНТ:
Головний архітектор проектів
«Тернопільархпроект»
Кичко Михайло Васильович**

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1 ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ.....	6
1.1 Типологічні особливості об'єкта дизайну.....	6
1.2 Аналіз нормативних вимог до проєктування об'єктів даної типології...	7
1.3 Основні функціонально-планувальні схеми та прийоми зонування об'єкта.....	10
1.4 Вимоги до матеріалів та обладнання, декорування і освітлення.....	11
1.5 Аналіз аналогів дизайн-проєктів об'єктів даної типології у різних країнах світу та в Україні.....	12
РОЗДІЛ 2 КОНЦЕПЦІЯ ДИЗАЙНУ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ...	13
2.1 Загальна характеристика об'єкту проєктування.....	13
2.2 Вихідні дані та технічне завдання до проєктування.....	13
2.3 Опис концепції дизайн-проєкту.....	14
РОЗДІЛ 3 ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА	16
3.1 Обмірний план.....	16
3.2 Функціональна план-схема приміщень.....	17
3.3 План з розташуванням меблів	18
3.4 План покриття підлоги.....	19
3.5 План облаштування освітлювальними приладами.....	19
3.6 План розташування електрообладнання	19
3.7 Розрізи.....	20
3.8 Розгортки.....	20
3.9 Кольоровий паспорт підібраних оздоблювальних матеріалів	21
3.10 Візуалізація об'єкту проєктування	21
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	24

ВСТУП

У сучасних умовах значного психологічного навантаження на студентів та викладачів особливої актуальності набуває створення комфортного середовища для підтримки ментального здоров'я. Центри психологічної стійкості в університетах є важливими просторами, що сприяють емоційному відновленню, адаптації до стресових ситуацій та формуванню сприятливого психологічного клімату.

Забезпечення ментального здоров'я та надання кваліфікованої психологічної допомоги є одним із найважливіших стратегічних завдань для українського суспільства в умовах подолання наслідків воєнного стану та тривалого психоемоційного стресу. Особливої ваги ця проблема набуває в академічному середовищі, оскільки студентська молодь та викладацький склад щоденно стикаються з високими інтелектуальними навантаженнями, тривогою та адаптаційними викликами. Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка (ТНПУ), як провідний освітній та науковий осередок регіону, готує майбутню еліту країни, що вимагає створення прогресивної внутрішньої інфраструктури для підтримки їхньої психологічної стійкості.

Сучасні дослідження в галузі архітектури та дизайну доводять, що просторове середовище безпосередньо впливає на емоційний стан людини, її здатність до релаксації, саморефлексії та відкритого діалогу. Дизайн інтер'єру спеціалізованих центрів психологічної підтримки не може обмежуватися виключно утилітарними функціями – він має виступати як самостійний терапевтичний інструмент (середовищна терапія). Створення Центру психологічної стійкості в ТНПУ потребує розробки унікальної дизайнерської концепції, яка б гармонійно поєднувала принципи ергономіки, біофільного дизайну, правильного зонування, інноваційного освітлення та психологічно обґрунтованої колористики. Це дозволить трансформувати стандартні університетські приміщення у безпечний, інклюзивний та затишний простір.

Актуальністю теми є те, що у сучасних умовах тривалого психоемоційного напруження, зумовленого соціально-політичними кризами та інтенсифікацією навчального процесу, ментальне здоров'я студентської молоді та викладачів набуває стратегічного значення. Традиційні кабінети психологів в установах вищої освіти часто застарілі та не відповідають принципам терапевтичного середовища. Створення спеціалізованого Центру психологічної стійкості із застосуванням сучасних методів середовищного дизайну є ефективним інструментом для зниження рівня стресу, профілактики вигорання та адаптації молоді.

Інтер'єр такого центру має забезпечувати не лише функціональність приміщення, а й позитивний емоційний вплив на користувача. Важливими аспектами є правильне зонування, використання природних матеріалів, ергономічних меблів, комфортного освітлення та гармонійної кольорової гами.

Метою дипломного проєкту є розробка сучасного дизайн-проєкту інтер'єру Центру психологічної стійкості в університеті з урахуванням ергономічних, естетичних та психологічних вимог.

Для досягнення поставленої мети визначено такі **завдання**:

1. Провести аналіз сучасних тенденцій дизайну психологічних просторів.
2. Дослідити вплив кольору, освітлення та матеріалів на емоційний стан людини.
3. Розробити функціональне зонування приміщення.
4. Створити концепцію інтер'єру Центру психологічної стійкості.
5. Підібрати матеріали, меблі та освітлення відповідно до концепції проєкту.

Об'єкт дослідження – процес архітектурно-художнього проєктування та організації внутрішнього простору спеціалізованих центрів психоемоційного відновлення.

Предмет дослідження – дизайн інтер'єру, функціонально-планувальна організація, колористичне та світло-композиційне рішення Центру психологічної стійкості в ТНПУ.

Практичне значення отриманих результатів полягає у можливості реальної інситуативної реалізації розробленого дизайн-проекту на базі Тернопільського національного педагогічного університету, що дозволить створити сучасну платформу для покращення ментального здоров'я університетської спільноти. Крім того, матеріали проекту можуть бути використані як типові рекомендації для створення подібних центрів в інших закладах вищої освіти України.

РОЗДІЛ 1

ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙН-ПРОЄКТУВАННЯ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ

1.1 Типологічні особливості об'єкта дизайну

Центр психологічної стійкості в університеті належить до об'єктів громадського інтер'єру соціально-освітнього призначення. Основною функцією такого простору є створення комфортного, безпечного та психологічно сприятливого середовища для студентів, викладачів та працівників навчального закладу.

Особливістю даного типу об'єктів є поєднання декількох функціональних напрямків: психологічного консультування, емоційного розвантаження, групової взаємодії та рекреації. Простір повинен бути адаптованим до різних сценаріїв використання та забезпечувати конфіденційність і комфорт для відвідувачів.

До основних типологічних особливостей центру психологічної стійкості належать: багатофункціональність приміщень; гнучкість планувальних рішень; комфортне психологічне середовище; ергономічність меблів та обладнання; інклюзивність і доступність простору; використання екологічних та безпечних матеріалів.

Сучасний етап розвитку вищої освіти в Україні вимагає впровадження нових інфраструктурних елементів, орієнтованих на підтримку ментального здоров'я учасників освітнього процесу. Центр психологічної стійкості (резильєнтності) на базі Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка (ТНПУ) є інноваційним простором, що поєднує функції соціально-гуманітарного, терапевтичного та освітньо-практичного осередку.

Специфіка об'єкта полягає в його багатовекторному соціально-функціональному призначенні, яке охоплює три ключові категорії відвідувачів:

1. Здобувачі вищої освіти (студенти): адаптація до навчання, подолання екзаменаційного стресу, профілактика депресивних станів, інтеграція внутрішньо переміщених осіб (ВПО).
2. Професорсько-викладацький склад: профілактика синдрому професійного вигорання, психологічне розвантаження після лекційних занять, розвиток навичок антикризового менеджменту.
3. Громада міста (у перспективі): надання допомоги ветеранам, членам їхніх родин та цивільному населенню, що зазнало психологічних травм внаслідок військових дій.

Інтер'єр таких просторів орієнтований насамперед на емоційне сприйняття людини. Важливу роль відіграють колір, освітлення, акустика, тактильні властивості матеріалів та організація простору.

Сучасні центри психологічної стійкості часто формуються за принципами біофільного дизайну, який передбачає інтеграцію природних елементів у середовище. Використання натуральних матеріалів, озеленення та природного освітлення позитивно впливає на психоемоційний стан користувачів.

1.2 Аналіз нормативних вимог до проєктування об'єктів даної типології

Проєктування центрів психологічної стійкості здійснюється відповідно до чинних державних будівельних норм, санітарно-гігієнічних вимог та правил пожежної безпеки. Проєктні рішення Центру психологічної стійкості в ТНПУ базуються на суворому дотриманні чинного законодавства України, державних будівельних норм (ДБН), санітарно-гігієнічних стандартів (ДСТУ) та інструкцій з безпеки. Специфіка об'єкта вимагає одночасного врахування вимог до трьох типів просторів: закладів освіти, медико-реабілітаційних споруд та багатофункціональних громадських хабів.

Основним нормативним документом при формуванні архітектурно-планувальної структури об'єкта є ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд». Оскільки послугами Центру користуватимуться маломобільні групи населення (МГН), зокрема ветерани з ампутаціями чи порушеннями координації, студенти з травмами та люди з вадами зору/слуху, обов'язковим є виконання таких умов:

- Параметри комунікаційних шляхів: Ширина дверних прорізів у чистоті (без урахування дверних полотен) для всіх кабінетів, лекторію та зон відпочинку становить не менше 0,9 м. Ширина головного коридору — не менше 1,5–1,8 м, що забезпечує безперешкодний розворот крісла колісного на 180 градусів та вільний зустрічний рух двох відвідувачів.
- Організація підлоги: Покриття підлоги проектується в одному рівні. Наявність порогів та перепадів висот на шляхах руху заборонена. У місцях стику різних матеріалів допускаються поріжки заввишки не більше 5 мм із заокругленими краями. Матеріал покриття повинен мати коефіцієнт опору ковзанню не менше ніж $\geq R10$.
- Засоби орієнтації та навігації: Вхідна група та зони загального користування обладнуються елементами тактильної навігації (направляючі та попереджувальні плитки). Інформаційні таблички з назвами кабінетів (індивідуальне консультування, релакс-зона тощо) дублюються рельєфно-крапковим шрифтом Брайля та розміщуються на висоті 1,2–1,5 м з боку дверних ручок.

Згідно з ДБН В.2.2-3:2018 «Заклади освіти» та нормами для громадських споруд, в інтер'єрі Центру необхідно забезпечити оптимальний мікроклімат, що безпосередньо впливає на вегетативну нервову систему людини під час терапії.

- Повітрообмін та вентиляція: Робота з травмами, панічними атаками та гострим стресом супроводжується фізіологічними змінами (прискорене дихання, гіпергідроз), що вимагає підвищеної кратності повітрообміну. Проектом передбачається припливно-витяжна вентиляція з механічним спонуканням та системою кондиціонування повітря. Розрахункова

температура в зимовий період має становити $+20...22^{\circ}\text{C}$, в літній - $+22...24^{\circ}\text{C}$ при відносній вологості 45–60%.

- Екологічність матеріалів: Усі оздоблювальні матеріали, меблі та текстиль повинні мати сертифікати екологічної безпеки та дозволи для використання в навчальних закладах. Пріоритет надається гіпоалергенним матеріалам з низьким рівнем емісії летких органічних сполук (ЛОС) (клас емісії E1).

Зважаючи на сучасні реалії України, проєктування будь-якого громадського чи освітнього простору повинно враховувати вимоги ДБН В.2.2-5:2023 «Захисні споруди цивільного захисту».

- Локація та доступ до укриття: При виборі приміщення для Центру на території кампусу ТНПУ враховується часовий інтервал доходу до найближчого сертифікованого бомбосховища або ПРУ (протирадіаційного укриття) університету (маршрут не повинен перевищувати 2–3 хвилини ходьби).
- Правило «двох стін»: Якщо Центр розташовується на наземних поверхах, планування зон тривалого перебування (наприклад, зона очікування або коворкінг) здійснюється із врахуванням захисних властивостей капітальних внутрішніх стін будівлі для мінімізації ураження від уламків у разі вибухової хвилі. Складні перегородки всередині інтер'єру повинні виконуватися виключно із загартованого скла або триплексу, покритого протиударною захисною плівкою.

Згідно з нормативними вимогами, приміщення повинні відповідати таким критеріям: забезпечення достатнього природного та штучного освітлення; дотримання норм вентиляції та повітрообміну; створення безпечних шляхів евакуації; забезпечення доступності для маломобільних груп населення; використання екологічно безпечних оздоблювальних матеріалів.

Особливу увагу приділяють акустичному комфорту. Для приміщень психологічного призначення важливо мінімізувати рівень шуму та забезпечити звукоізоляцію кабінетів.

Також необхідно враховувати ергономічні параметри меблів, ширину проходів, висоту обладнання та доступність функціональних зон для всіх категорій користувачів.

1.3 Основні функціонально-планувальні схеми та прийоми зонування об'єкта

Архітектурно-планувальна організація Центру психологічної стійкості в ТНПУ є ключовим фактором, що визначає сценарії використання простору, логістику відвідувачів та загальну терапевтичну ефективність середовища. На відміну від стандартних навчальних аудиторій чи кабінетів адміністративного призначення, планування терапевтичного центру базується на принципах гнучкості, конфіденційності та психологічної безпеки.

Планувальна структура центру психологічної стійкості повинна забезпечувати логічний взаємозв'язок між функціональними зонами та комфортне пересування користувачів.

Основними функціональними зонами є: зона очікування; кабінети індивідуального консультування; простір для групових занять; кімнати психологічного розвантаження; рекреаційні та комунікаційні зони; санітарні приміщення.

Під час проєктування важливо враховувати принципи функціонального зонування: розмежування активних та тихих зон; забезпечення приватності консультаційних приміщень; організацію зручної навігації; створення відкритих просторів для комунікації та відпочинку.

Одним із сучасних прийомів є використання мобільних перегородок, декоративного озеленення та світлового зонування. Це дозволяє гнучко змінювати функціональне призначення простору залежно від потреб користувачів.

Для зон психологічного розвантаження доцільно використовувати м'які меблі, приглушене освітлення та природні текстури. У групових приміщеннях важливо забезпечити достатню площу для комунікації та тренінгової діяльності.

1.4 Вимоги до матеріалів та обладнання, декорування і освітлення

Матеріали, що використовуються в інтер'єрі центру психологічної стійкості, повинні бути безпечними, екологічними та зносостійкими. Перевагу надають натуральним фактурам та матеріалам із високими естетичними й тактильними характеристиками.

Для оздоблення стін використовують: декоративну штукатурку; фарби на водній основі; дерев'яні або акустичні панелі; текстильні елементи.

Підлогові покриття повинні бути довговічними, антиковзкими та простими у догляді. Найчастіше використовують вінілові покриття, ламінат або ковролін із високими показниками шумопоглинання.

Меблі мають відповідати принципам ергономіки та психологічного комфорту. Доцільним є використання: м'яких крісел та диванів; мобільних столів; безпечних меблів із заокругленими кутами; модульних систем зберігання.

Важливим елементом є декоративне озеленення. Рослини позитивно впливають на емоційний стан людини, покращують мікроклімат та формують затишну атмосферу.

Освітлення у центрі повинно бути багаторівневим: загальне освітлення; локальне функціональне освітлення; декоративне підсвічування.

Рекомендується використання світильників із теплим спектром світла, оскільки вони створюють спокійну та комфортну атмосферу.

1.5 Аналіз аналогів дизайн-проектів об'єктів даної типології у різних країнах світу та в Україні

У сучасній світовій практиці центри психологічної підтримки активно інтегруються у структуру освітніх закладів. Основною тенденцією є створення багатофункціональних просторів, орієнтованих на комфорт, відкритість та психологічну безпеку користувачів.

У країнах Європи та Північної Америки популярними є інтер'єри у стилі мінімалізму та еко-дизайну. Для таких просторів характерні: нейтральна кольорова гама; використання природних матеріалів; велика кількість природного світла; відкриті рекреаційні зони; інтеграція зелених насаджень.

У психологічних центрах університетів Великої Британії, Нідерландів та Канади широко використовуються трансформовані простори, що можуть змінювати функціональне призначення залежно від потреб користувачів.

В Україні подібні простори почали активно розвиватися останніми роками. Особливої актуальності вони набули у зв'язку з необхідністю психологічної підтримки молоді в умовах високого рівня стресу.

Серед основних тенденцій українських проектів можна виділити: поєднання сучасного стилю та елементів локальної ідентичності; використання натуральних матеріалів; створення камерної та затишної атмосфери; адаптацію просторів до потреб різних категорій користувачів.

Аналіз сучасних аналогів показує, що ефективний дизайн центрів психологічної стійкості базується на поєднанні функціональності, ергономічності та емоційного комфорту. Саме ці принципи були покладені в основу даного дипломного проекту.

РОЗДІЛ 2

КОНЦЕПЦІЯ ДИЗАЙНУ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА ДИЗАЙНУ

2.1 Загальна характеристика об'єкта проєктування

Об'єктом проєктування є Центр психологічної стійкості, розташований у структурі університету. Простір призначений для надання психологічної допомоги студентам, викладачам та працівникам закладу освіти, проведення індивідуальних консультацій, групових занять, тренінгів та психологічного розвантаження.

Приміщення Центру має громадське призначення та включає декілька функціональних зон, які забезпечують комфортне перебування користувачів і відповідають сучасним вимогам ергономіки та безпеки.

До складу приміщень входять: вхідна зона з рецепцією; зона очікування; кабінети психологів; кімната групової терапії; простір для відпочинку та емоційного розвантаження; санітарні приміщення; технічні та допоміжні зони.

Основною особливістю об'єкта є необхідність створення психологічно комфортного середовища, яке сприятиме емоційній стабілізації, зниженню рівня стресу та формуванню атмосфери безпеки й довіри.

Приміщення характеризується достатнім рівнем природного освітлення, що позитивно впливає на формування інтер'єрного середовища. Планувальна структура дозволяє ефективно організувати функціональні зони та забезпечити зручне пересування користувачів.

2.2 Вихідні дані та технічне завдання до проєктування

Під час розробки дизайн-проєкту було враховано архітектурно-планувальні особливості приміщення, його функціональне призначення та потреби майбутніх користувачів.

Основними вихідними даними для проєктування стали: обмірний план приміщення; технічний стан об'єкта; площа та конфігурація приміщень; розташування віконних та дверних прорізів; існуючі інженерні комунікації; нормативні вимоги до громадських просторів.

Технічне завдання передбачало створення сучасного, функціонального та естетично привабливого інтер'єру із забезпеченням комфортних умов для психологічної підтримки та комунікації.

Основними вимогами до проєкту були: організація зручного функціонального зонування; створення безпечного та інклюзивного середовища; використання екологічно безпечних матеріалів; забезпечення достатнього рівня освітлення; застосування ергономічних меблів; створення спокійної та гармонійної атмосфери.

Також було передбачено використання сучасних оздоблювальних матеріалів, декоративного озеленення та багаторівневого освітлення для підвищення емоційного комфорту користувачів.

2.3 Опис концепції дизайн-проєкту

Концепція дизайн-проєкту базується на створенні гармонійного простору, орієнтованого на психологічний комфорт людини. Основною ідеєю стало поєднання сучасного мінімалізму, природних текстур та м'якої кольорової гами.

Інтер'єр вирішено у світлих теплих відтінках із використанням натуральних матеріалів, які створюють атмосферу затишку та емоційної рівноваги. Основу кольорової палітри складають бежеві, світло-сірі, молочні та пастельно-зелені кольори.

Для формування комфортного середовища використано: природне та багаторівневе штучне освітлення; декоративне озеленення; м'які меблі округлих форм; натуральні текстури дерева та текстилю; акустичні елементи для зниження рівня шуму.

Планувальне рішення передбачає чітке зонування простору на активні та спокійні функціональні зони. Кабінети психологів ізольовані для забезпечення конфіденційності, тоді як рекреаційні простори мають більш відкритий характер.

Особлива увага приділена емоційному сприйняттю інтер'єру. М'яке освітлення, природні матеріали та плавні форми меблів створюють атмосферу безпеки, що є важливим фактором для психологічного відновлення користувачів.

РОЗДІЛ 3

ДИЗАЙН-ПРОЄКТ ПРИМІЩЕНЬ ОБ'ЄКТА

3.1 Обмірний план

Обмірний план є основою для розробки дизайн-проєкту та містить точні геометричні параметри приміщення. У процесі виконання обмірів було визначено площу приміщень, висоту стель, розташування віконних і дверних прорізів, а також інженерних комунікацій.

Обмірний план є первинним технічним документом, на основі якого розробляються всі подальші архітектурно-планувальні та дизайнерські рішення. Фіксація існуючих параметрів приміщення виконувалася за допомогою лазерних далекомірів та електронних кутомірів.

Процес фіксації та склад плану включає:

- Габаритні та лінійні розміри: Вимірювання периметра всіх виділених приміщень, товщини несучих стін (цегла/залізобетон) та міжкімнатних перегородок.
- Прив'язка прорізів: Визначення точних координат дверних і віконних прорізів, чвертей, глибини укосів, а також висоти підвіконників відносно майбутньої чистої підлоги.
- Висотні відмітки: Фіксація базової висоти стелі, наявності балок, ригелів, перепадів рівнів плит перекриття.
- Інженерна інвентаризація: Нанесення на план точних точок виходу комунікацій: радіаторів опалення та магістральних труб, стояків каналізації та водопроводу, вентиляційних шахт і наявних вводів силового кабелю.

Специфіка об'єкта: Оскільки об'єкт розташований у чинному корпусі університету, на обмірному плані окремо зафіксовано індекс звукоізоляції існуючих стін. Виявлено місця найбільшого проникнення структурного та

повітряного шуму з коридорів університету для їх подальшої технологічної модернізації.

Отримані дані дозволили сформулювати оптимальне планувальне рішення та забезпечити раціональне використання простору.

3.2 Функціональна план-схема приміщень

Функціональна схема передбачає поділ простору на окремі зони відповідно до їх призначення. Основними функціональними зонами є: рецепція; зона очікування; кабінети психологічного консультування; простір для групової терапії; зона відпочинку; санітарні приміщення.

Функціональна схема (зонування) базується на концепції «плавного занурення» та захисту приватного життя відвідувачів. Простір розподілено на зони з різним рівнем психоемоційної активності:

- Зона індивідуальної терапії (Зона «Приватності»). Ряд кабінетів для консультацій. Вони розташовані в тупикових, найменш прохідних частинах загального простору. Входи до кабінетів не спрямовані безпосередньо на дивани очікування, що виключає візуальний контакт між клієнтами.
- Зона групової роботи та психологічного розвантаження (Зона «Інтерації та Релаксу»)
- Зала тренінгів: Простір для групової терапії, арт-терапії та лекцій. Розташована суміжно з вхідною зоною, щоб великі групи студентів не проходили повз тихі кабінети.
- Сенсорна кімната (релаксаційна): Повністю ізольоване приміщення без вікон (або з системою повного затемнення Blackout), віддалене від інженерних вузлів

Таке зонування забезпечує комфортне користування простором та ефективну організацію потоків відвідувачів.

3.3 План з розташуванням меблів

Розташування меблів виконано з урахуванням принципів ергономіки, функціональності та психологічного комфорту.

У проєкті передбачено: м'які дивани та крісла у зоні очікування; ергономічні столи та стільці у кабінетах; мобільні меблі для трансформації простору; системи зберігання документації та особистих речей.

Меблі мають плавні форми та нейтральну кольорову гаму, що сприяє створенню спокійної атмосфери.

Планування меблів виконано відповідно до стандартів ергономіки ДСТУ та специфічних вимог до створення терапевтичного середовища.

Сценарне розставлення меблів за зонами:

- Кабінет індивідуальних консультацій: Центром композиції є два м'яких крісла з високими спинками, що дають відчуття опори для хребта та захищеності з боків. Крісла розгорнуті під кутом 60 градусів одне до одного. Між ними розташовано низький журнальний столик (висота 45-50 см) для серветок та склянки води. Письмовий стіл психолога з комп'ютером зміщений у кут кімнати й не домінує в просторі.
- Зала групових занять: Використано мобільні стільці-пюпітри та безкаркасні крісла, які утворюють «коло довіри». Відсутній класичний президіум або трибуна. Радіус кола варіюється від 2,5 до 4 метрів залежно від кількості учасників групи (до 12-15 осіб).
- Ширина проходів: Основні евакуаційні та транзитні проходи зафіксовані на рівні не менше 1200 мм, проходи між меблями в кабінетах — не менше 800 мм, що забезпечує безперешкодний рух, зокрема для маломобільних груп.

3.4 План покриття підлоги

Призначенням роботи є визначення типів та меж використання підлогових матеріалів у центрі. Суть креслення полягає в схемі розкладки матеріалів із зазначенням напрямку укладання та площ. Специфікою об'єкта є застосування шумопоглинаючих матеріалів (ковролін, натуральний лінолеум, вініл).

Важливими деталями є вибір тактильних та екологічно безпечних матеріалів із високим класом зносостійкості. Результатом є естетична та зносостійка підлога, яка виконує функцію додаткового звукоізолятора.

3.5 План облаштування освітлювальними приладами

Світловий дизайн Центру безпосередньо впливає на циркадні ритми та гормональний фон відвідувачів, допомагаючи знизити рівень тривожності.

Проект передбачає три рівні освітлення:

1. Загальне (заливне): Світлодіодні (LED) вбудовані даунлайти з матовими розсіювачами, які дають м'яке, безтіньове світло.
2. Функціональне (робоче): Настільні лампи на робочих столах психологів, спрямовані споти у зоні реценції.
3. Атмосферне / Терапевтичне (акцентне): Настінні бра з направленим світлом Up/Down (вгору і вниз по стіні), торшери біля крісел з тканинними абажурами, приховані світлодіодні стрічки в нішах стелі та підлоги.

3.6. План розташування електрообладнання

Призначенням плану є забезпечення центру необхідними точками підключення техніки та вимикачами. Суть креслення полягає в прив'язці розеток, вимикачів, терморегуляторів та слабострумних мереж до стін.

Специфікою об'єкта є приховані розетки біля місць терапевтів, підключення проєкторів та аудіосистем. Важливі деталі плану полягають в безпечному та непомітному розташуванні джерел живлення для уникнення візуального шуму.

Результатом роботи є безпечна та функціональна електрична мережа, зручна для персоналу центру.

3.7 Розрізи

Призначенням плану є демонстрація вертикальної структури основних приміщень Центру психологічної стійкості. Суть креслення полягає в Фронтальних та вертикальних січеннях простору через найбільш складні конструктивні вузли. Специфікою об'єкта є Показ багатошаровості стін (звукоізоляція кабінетів) та багаторівневих стель. Важливими деталями плану є відображення закарнизного підсвічування та конструкцій підвісного обладнання.

Результатом стає повне розуміння об'ємно-просторової структури та висотних параметрів об'єкта.

3.8 Розгортки

Призначення: Деталізація кожної стіни приміщення для точного монтажу та оздоблення. Суть креслення: Площинне зображення всіх стін кімнати із проєкцією меблів та декору. Специфіка об'єкта: Прив'язка настінних акустичних панелей, стабілізованого моху, дзеркал, терапевтичних дошок. Важливі деталі: Точний розрахунок площі матеріалів для кожної стіни кабінетів та рецепції.

Результат: Готове керівництво для будівельників щодо фінішного оздоблення вертикальних поверхонь.

3.9 Кольоровий паспорт підібраних оздоблювальних матеріалів

Призначення: Систематизація колористичного рішення та фактур, що використовуються в проєкті. Суть креслення/таблиці: Візуальна палітра з артикулами, кодами фарб (RAL/NCS) та зразками матеріалів. Специфіка об'єкта: Перевага природних, пастельних, теплих відтінків (зелений, бежевий, теракотовий, сірий). Елементи плану: Текстури дерева, зразки тканин оббивки меблів, сертифікати екологічності матеріалів. Важливі деталі: Психологічне обґрунтування впливу обраних кольорів на заспокоєння ЦНС студентів.

Результат: Затверджена гармонійна карта кольорів та фактур для реалізації концепції.

3.10 Візуалізація об'єкту проєктування

Призначення: Фотореалістична демонстрація майбутнього вигляду Центру психологічної стійкості. Суть: 3D-рендери основних зон, виконані у спеціалізованих програмах. Специфіка об'єкта: Передача гри світла і тіні, реалістичності текстилю та затишку атмосфери. Елементи плану: Ракурси зони відпочинку, індивідуального кабінету та зали групових занять. Важливі деталі: Демонстрація роботи різних сценаріїв освітлення (денне, вечірнє, релаксаційне).

Результат: Естетична презентація проєкту, яка дає повне уявлення про дизайн, об'єм та затишок простору.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У результаті виконання дипломного проєкту розроблено цілісну, науково обґрунтовану концепцію для створення Центру психологічної стійкості в університеті. Проєкт вирішує актуальну соціальну та просторову проблему формування безпечного середовища, адаптованого під специфіку ментального відновлення студентської молоді й викладацького складу в сучасних умовах.

Аналіз об'ємно-планувальної структури та розробка функціональної план-схеми дозволили раціонально зонувати простір, чітко розмежувавши зони первинного контакту, кабінети індивідуальних консультацій, зали групової терапії та спеціалізовану сенсорну кімнату. Спроєктовані логістичні маршрути повністю виключають перехрещення потоків відвідувачів, що гарантує високий рівень приватності та психологічного комфорту.

Ергономічні рішення, відображені у плані розстановки меблів, базуються на принципах безбар'єрності, інклюзивності та неконфронтаційного розташування елементів. Використання трансформованих, модульних та безкаркасних меблів забезпечує мультифункціональність залів, дозволяючи оперативно адаптувати їх під різні форми терапії (від класичних лекцій до занять з арт-терапії).

Технічна та технологічна складові проєкту (плани покриття підлоги, стелі, освітлення та електрообладнання) розроблені з дотриманням діючих ДБН та санітарно-гігієнічних норм. Інтеграція підвісних акустичних систем та звукопоглинаючих підлогових матеріалів забезпечує нормативну звукоізоляцію кабінетів, що є критично важливим для збереження конфіденційності бесід. Спроєктована багаторівнева система освітлення з функцією димування дозволяє гнучко керувати атмосферою простору, трансформуючи її від стимулюючої робочої до заспокійливої релаксаційної.

Естетична концепція, зафіксована у кольоровому паспорті та підтверджена тривимірною візуалізацією, базується на принципах біофільного дизайну та психології сприйняття кольору. Використання природної палітри кольорів (шавлієві, пісочні, теракотові відтінки), текстур натурального дерева та

елементів вертикального озеленення мінімізує «візуальний шум», знижує рівень тривожності та стимулює парасимпатичну нервову систему відвідувачів.

Спроектований Центр психологічної стійкості є сучасним, життєздатним та архітектурно цілісним об'єктом. Практична цінність роботи полягає в тому, що всі графічні та текстові матеріали готові до безпосередньої реалізації на базі закладу вищої освіти й можуть слугувати типовим шаблоном для створення аналогічних просторів у межах державних програм ментального здоров'я.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти та ДБН

1. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення.
2. ДБН В.2.2-9:2018. Громадські будинки та споруди. Основні положення.
3. ДСТУ ISO 21542:2021. Будинки і споруди. Доступність та зручність використання побудованого життєвого середовища.

Книги та підручники з дизайну й архітектури

4. Куцевич В. В. Архітектурне проектування громадських будівель і споруд. Київ: Фенікс, 2019. 312 с.
5. Преловська Ю. В. Основи ергономіки у дизайні середовища: навч. посіб. Київ: КНУБА, 2021. 148 с.
6. Шіпа О. П. Кольорознавство та основи колористики в інтер'єрі. Львів: Новий Світ-2000, 2022. 180 с.
7. Соколенко, В. В. (2025). *Принципи формування центру психологічної реабілітації (на прикладі місто Берегове Закарпатська область)* (Doctoral dissertation).
8. Засоріна, М. С. (2025). Дизайн-проект інтер'єру центру психологічної допомоги дітям постраждалим під час війни.
9. Чорна, В., & Махнюк, В. (2023). Нормативна База З Проектування Закладів Охорони Здоров'я З Надання Психологічної І Психіатричної Допомоги Населенню України: Сучасні Санітарно-епідеміологічна Та Містобудівна Складові, Закордонний Досвід. *Scientific Collection «InterConf+»*, (36), 293-313.
10. Петько, М. С., & Харченко, К. С. (2024). Особливості проектування центрів реабілітації. *Упорядник, випускаючий редактор, відповідальний за випуск*, 70.
11. Радченко, Ю. С., and О. Є. Шмельова. "Особливості формування дизайну інтер'єру коворкінг-центрів на базі ВНЗ." *Наукові розробки молоді на*

сучасному етапі. Київський національний університет технологій та дизайну, 2018.

12.БУТ, Світлана Анатоліївна. Дизайн інтер'єру громадського приміщення. 2019.

13.Клименко, Катерина Сергіївна. "Дизайн-проект інтер'єру молодіжного центру." (2025).

14.Лисун, Владислав Олександрович. *ОСОБЛИВОСТІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРІВ ГРОМАДСЬКИХ ПРИМІЩЕНЬ НА ПРИКЛАДІ МАГАЗИНУ «БУДИНОК КНИГИ» М. ЧЕРКАСИ*. MS thesis. 2023.

15.Гаврильєва, Тетяна Вікторівна. "Особливості дизайну інтер'єру громадського лекторію на базі публічних міських просторів." (2022).

Наукові статті та матеріали конференцій (психологія простору)

16.Гнатюк Л. Р., Пономаренко О. В. Особливості формування інтер'єрів центрів психологічної реабілітації. *Сучасні проблеми архітектури та містобудування*. 2023. Вип. 65. С. 112–121.

17.Ковальська Г. Л. Вплив просторових чинників на психоемоційний стан людини в громадських інтер'єрах. *Традиції та новації у вищій архітектурній освіті*. 2022. № 3. С. 45–52.

18.Проскураков В. І., Шулдан Л. О. Архітектурно-дизайнерські принципи організації просторів для психологічного розвантаження молоді. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2024. Серія: Архітектура. С. 88–95.

Електронні джерела та веб-ресурси

19.Офіційний сайт ТНПУ ім. В. Гнатюка. URL: [офіційне посилання на сайт університету для контексту локації].

20.Психологічна стійкість: як дизайн інтер'єру допомагає долати стрес. *Архітектурний портал Pragmatika*. URL: [посилання на тематичну статтю про велнес-дизайн].

21. Міжнародний стандарт здорових будівель WELL Building Standard. URL: wellcertified.com (вплив світла, повітря та ергономіки на психіку).